Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Ball de Garlandes

Sant Esteve Sesrovires

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Plaça de la Vila

Coordenades:

Latitud: 41.49352
Longitud: 1.87236
UTM Est (X): 405874
UTM Nord (Y): 4594159

Classificació

Número de fitxa 08208-62
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Manuel Julià i Macias / Margarita Costa Trost
Data de registre de la fitxa: ds., 30/10/2010 - 02:00

Descripció

Ball que se celebra el 26 de desembre. D'origen incert, és costum que el dia de Sant Esteve es balli el Ball de Garlandes a la plaça de la Vila del poble; primer per l'esbart i un segon ball on hi participen el veïns i veïnes.

Observacions:

Es continuen ballant garlandes el dia de Sant Esteve tot i que l'esbart fa anys que ha desaparegut. Per això hi ha hagut anys que ha costat trobar gent que vulgui participar. La dansa s'interpreta al so de les gralles. Primer, balla la colla de nois i noies més vinculats a l'antic esbart i després es fa participar els veïns que s'han aplegat per veure l'acte. Cal esmentar l'esforç que des de fa uns anys ha anat fent l'escola La Roureda que, cada curs, durant la celebració de la Castanyada, interpreta la dansa amb l'ajut dels alumnes més grans, els de sisè de primària. Amb la intenció de fer partíceps del ball tots els sesrovirencs i sesrovirenques, l'any 2007 el Patronat de Cultura va organitzar un taller en el qual es podia aprendre la coreografia i evolucions de la dansa per tal de poder-la ballar la diada de Sant Esteve. El taller, que s'ha repetit amb els anys, ha servit per incorporar gent jove del poble que hauran de ser els continuadors d'aquesta tasca. D'altra banda, la colla gegantera de Sant Esteve s'incorporava a la tradició folklòrica el 26 de desembre de 2007. Si bé hi va fer presència l'any 2006, el 2007 estrenaven una coreografia per al Siset i l'Angeleta, els Gegants de Sant Esteve, amb una adaptació del Ball de Garlandes al món geganter.

Història

Les referències històriques venen descrites al Costumanri Català de Joan Amades. A la pàg. 431 diu: "A Sant Esteve Sesrovires i a ôdena la confraria del Roser feia pastar una gran quantitat de tortells petits, fets amb pasta d'ou molt adobada i ensucrada, que rebien el nom especial de garlandes. Eren portades a la plaça després de la funció religiosa i posades a encant. S'encantava només la primera i el preu que assolia era fixat per a totes les altres, que es venien a tots els fadrins que en desitjaven. Mai no assolien preus excessius. Els minyons en compraven i les oferien a les fadrines. La noia que era obsequiada amb una garlanda venia obligada a fer una passada per la plaça i a ballar una petita dansa amb el minyó que l'havia regalada. Durant el ball ella portava la garlanda passada per dins del braç. Les noies que gaudien de molta simpatia eren obsequiades successivament per diferents fadrins i acabaven per portar moltes garlandes enfilades al braç. Acabat el ball la confraria rifava una garlanda molt grossa feta expressament per tal d'arbitrar recursos per al culte". A la pàg. 913 descriu el "Ball de Garlandes o Crespelles de Sant Esteve Sesrovires, Òdena i d'altres pobles de la conca de l'Anoia: Les parelles es disposen en dues rodones concèntriques determinades pels sexes, la d'ells a l'exterior i la de les balladores a l'interior, i volten simultàniament en direcció oposada, tal i com indica el gràfic 1, saltironant lleugerament arquejats de braços, segons deixa entendre la figura 2. Fetes unes rodades, es deturen i cada parella dansa encarada i evoluciona conforme indica la figura 3, després de la qual es tornen a estendre en dues rodones concèntriques que volten, però en direccions contràries a com ho han fet en començar, segons assenyala el gràfic 4. Fetes unes voltes, els dos cercles es fusionen en un, com indica el gràfic 5, que dóna fins a tres voltes, després de les quals es deixen anar de mans i resten dividits en parelles que acaben el ball amb un airós ristol (fi. 6)".

Bibliografia

NAVARRO CODINA, Míriam (2008). El Ball de Garlandes de Sant Esteve Sesrovires. Patronat Municipal de Sant Esteve Sesrovires AMADES, Joan (1952). Costumari català. El curs de l'any. Vol. III. Edició facsímil març de 1983. Salvat Editores, SA i Edicions 62, SA. Barcelona